

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gäller från september 2022

Syrholns skola och fritidshem

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

---

skolans vision samt delaktighet:	3
utvärdering och analys av föregående års plan:.....	4
Prioriterade mål:	6
Främjande insatser:	6
kartläggning:	7
förebyggande åtgärder:	8
begrepp:	12
diskrimineringsgrunderna:.....	13

SKOLANS VISION SAMT DELAKTIGHET:

Vision:

På Syrholns skola och fritidshem ska ingen elev bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Eleverna ska känna sig trygga i skolan och respektera varandra.

All personal i samarbete med vårdnadshavare och elever arbetar aktivt mot kränkande behandling.

Verksamheter som omfattas av planen:

Planen omfattar Syrholns skola och fritidshemmet

Ansvariga för planen:

Ansvariga för planen är alla pedagoger som arbetar på Syrholns skola, fritidshem samt rektor.

Elevers delaktighet:

I början av läsåret har vi extra fokus på värdegrundsfrågor. Vi diskuterar med eleverna och de kan föra fram sina åsikter.

Eleverna och pedagogerna pratar under de första dagarna på läsåret igenom skolans gemensamma regler och beslutar om samma regler ska gälla även detta läsår. I samarbete med eleverna upprättar vi en ny plan mot diskriminering och kränkande behandling och pratar med dem om hur viktigt det är att vi alla hjälps åt så att alla kan ha det bra på skolan. Vi pratar också med barnen om hur vi gör när något inte fungerar.

Vårdnadshavares delaktighet:

Planen presenteras och diskuteras igenom vid föräldramöte under höstterminen. Den läggs sedan ut på Vklass. Under två veckors tid har föräldrarna möjlighet att lämna synpunkter på planen.

Personalens delaktighet:

Personalen arbetar med detta intensivt under början av höstterminen. Det är personalen som tar fram planen och arbetar med den under läsåret.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS PLAN:

Vi vuxna har haft samma förhållningssätt och "dragit" åt samma håll/mål och arbetet med normer och värden har varit en del av det dagliga arbetet. Grovt språk och dåligt beteende har inte accepterats. Vi har varit noggranna med att gå igenom värdegrunden och diskutera olika ord, begrepp och diskrimineringsgrunder med eleverna. På skolan diskuterar vi den värdegrund samhället vilar på med eleverna, att vi alla har ett ansvar i ett demokratiskt samhälle och för hur det personliga ställningstagandet påverkar oss själva och andra. Man ska visa respekt för andra människor och deras åsikter. Vi motverkar all form av trakasserier och diskriminering av och mot enskilda och grupper. Vi har tillsammans med eleverna tagit fram ett gemensamt dokument för skolans regler och konsekvenser om man bryter mot reglerna samt arbetat fram en likabehandlingsplan. Vi har haft två representanter från varje klass som har ingått i en grupp tillsammans med en av skolans lärare. Denna lärare har varit ansvarig för kompisgruppen.

Måluppfyllelse – analys av måluppfyllelse

Hänsyn och respekt mellan elever:

Personalen har engagerat sig i alla elever på skolan, samtalat vid behov med klasserna. Alla elever är **våra** elever, vi har haft ett gemensamt förhållningssätt mot eleverna. I undervisningen har vi försökt att lyfta fram goda exempel och därigenom har vi stärkt elevers självkänsla och självförtroende. Under läsåret har vi haft det prioriterade målet att jobba mer med hänsyn och respekt mellan elever. Vi har sett en filmserie med eleverna med olika sociala dilemman. Vi arbetade med frågor som hör till filmerna. Även rollspel har genomförts där olika scenarier spelas upp, där eleverna får byta roller med skådespelarna. Första skoldagen genomförde vi samarbetsövningar i tvärgrupper.

Arbeta mot målet nolltolerans mot ovårdat språk:

Vi anser att vi inte har uppnått målet och vi hör att det förekommer ovårdat språk i relativt stor utsträckning. Vi behöver arbeta med detta även kommande läsår.

Stärka elevernas nätetik, för att förebygga alla former av kränkningar:

Vi har sett några filmer om nätetik och diskuterat innehållet i filmerna. Vi har pratat med eleverna om detta av förekommen anledning. Även när eleverna gör enkätfrågorna leder det till diskussioner.

Personalen diskuterar värdegrunden; både utifrån den enskildes perspektiv och hur vi vill arbeta med eleverna:

Vi började läsåret med att diskutera värdegrunden med eleverna. Eleverna fick vara med och bestämma skol- och klassrumsregler. Vi har gjort en del samarbetsövningar och gemensamma aktiviteter i tvärgrupper.

Åtgärder för utveckling

Personalen ska i början av varje termin prata igenom och klargöra hur arbetet mot mobbning och kränkande behandling ska gå till.

Vi ska samtala med eleverna om hur man behandlar alla lika och ha en dialog med eleverna om vad de tycker att vi behöver jobba med inom detta område. Vi ska fortsätta att samtala med enskilda elever samt följa upp incidenter.

Personalen måste fortsätta att skriva i incidenter och kränkningar i Drafit för att vi ska kunna följa upp ärenden och arbeta förebyggande med eleverna. PS teamet finns för hjälp och stöd.

Vi fortsätter arbetet med ett bättre språkbruk.

Fritidshemmet

Under läsåret 2021/2022 har vi arbetat med värdegrundsarbetet i skolan och på fritidshemmet. På fritidshemmet diskuterar vi den värdegrund samhället vilar på med eleverna, att vi alla har ett ansvar i ett demokratiskt samhälle. Gemensamma trivselregler på fritidshemmet togs fram av eleverna på fritidsrådet. Dessa sattes upp på väggen i samlingsalen. Under läsåret har vi använt oss av Utbildningsradions serie "Vara vänner" som vi sedan diskuterat med eleverna. Vi har lyft aktuella händelser och haft en punkt på fritidsmötena där vi stämt av med eleverna hur de mår på fritids. Detta har hjälp till att ge en bild av den psykosociala och fysiska miljön.

Personalen har haft samma mål, förhållningssätt och har arbetat med normer och värden som en del i det dagliga arbetet. Personalen är lyhörd och låter alla komma till tals.

Detta år har vi haft en del grovt språk och dåligt beteende. Detta har inte accepterats utan omedelbart tagit s tag i. Kontakt med elev och vårdnadshavare har tagits vid behov. Eleverna känner till planen mot diskriminering och kränkande behandling och de har fått reda på hur vi gör om något inte fungerar. Vi skriver kränkingsanmälningar, och detta är något vi ska få in mer som rutin kommande år.

Personalen har haft gemensam tid för diskussion och reflektion och detta har gett förutsättningar för gemensamt förhållningssätt.

Trivselreglerna som pedagogerna och eleverna tog fram i början av höstterminen var lätta att förstå och leva upp till.

De konflikter som uppstått på fritidshemmet har omedelbart hanterats. Vi pratar om hur man ska vara en bra kompis, vad som bidrar till allas trivsel och vad som kan uppfattas som kränkande och som gör andra ledsna. Vi upplever att förekomsten av svordomar och fula ord ökat det gångna året bland barnen. Vi kommer detta läsår att arbeta hårt för att förbättra språkbruket och stärka den goda kompisandan.

Inga ärenden gällande diskriminering eller sexuella trakasserier har kommit till fritidshemmets kännedom under läsåret.

PRIORITERADE MÅL:

Analys: Vi ser att de mål vi satte upp förra läsåret behöver finnas kvar och arbetas fortlöpande med under kommande läsåret. Vi kommer att arbeta ännu hårdare kommande läsåret för att eleverna ska använda ett vårdat språk.

Vi ser att avsaknaden av skolkurator samt brist på tid för skolsköterska varit kännbar och detta behöver åtgärdas.

Vi kan se att fler har svarat på enkäten under vårterminen än höstterminen. Det är överlag positivare svar på vårterminen än höstterminen.

1. Vi behöver jobba mer med hänsyn och respekt mellan elever.
2. Arbeta mot målet att använda ett vårdat språk.
3. Vi ska stärka elevernas nätetik, för att förebygga alla former av kränkningar.
4. Personalen diskuterar värdegrunden; både utifrån den enskildes perspektiv och hur vi vill arbeta med eleverna.

FRÄMJANDE INSATSER:

<i>Insats</i>	<i>Aktivitet</i>	<i>Ansvar</i>	upplägg
Få reda på och samtala om elevernas trivsel och trygghet i skolan med vårdnadshavare.	utvecklingssamtal	klassansvarig pedagog	Vårdnadshavare och elev träffar mentor i oktober och februari/mars
Kartlägga elevernas trivsel och trygghet.	Trivselenkät höst och vår. Trygghetsvandring vid höstterminens start.	all personal	vi arbetar aktivt med resultatet och analyserar svaren på enkäten respektive trygghetsvandringenveckan efter genomförandet.
Öka sammanhållning och trivsel bland eleverna	tvärgruppsaktiviteter	alla skolans pedagoger	Första veckan, vissa friluftsdagar, utvalda tillfällen under läsåret

Öka elevernas inflytande och påverkan	elevdagar	Elevrådet med hjälp av pedagoger	Ett tillfälle per termin
Bibehålla tryggheten på rasterna	Organiserade lunchrastaktiviteter Vi är minst två rastvärdar varje rast. Vi har en samlingspunkt på skolgården dit man kan gå om man inte vet vad man ska göra	En av pedagogerna all personal	Lunchrasterna vi gör ett rastvärdsschema för veckan. Vi berättar i klaserna att vi har en samlingspunkt dit man kan gå om man inte vet vad man ska göra.
Kompisgrupp	Kompisgruppen presenteras varje nytt läsår. Återkommande möten en gång/månad	Ansvarig för kompisgruppen	Samtal med eleverna om ev. händelser/ kränkningar men även uppmärksamma eleverna som har visat gott kamratskap.

KARTLÄGGNING:

Trivselenkäten

Vi 10 frågor med kommentarer.

Arbetsron är bra eller oftast bra.

Eleverna känner att skolan agerar på ett bra sätt om någon blir kränkt.

Trakasserier och kränkningar via internet förekommer i liten skala, dock har enstaka elev blivit utsatt.

Lärarna behandlar flickor och pojkar lika, tycker eleverna, och skolan behandlar alltid eller oftast alla elever rättvist.

Enligt enkäterna har våra elever kompisar att vara med på skolan, en elev svarade dock att den ibland saknade kompisar.

De flesta lever trivs bra i sin klass och det finns vuxna att prata med.

Tryggheten på skolan är bra.

De allra flesta tycker att de får hjälp när de har svårigheter.

Analys:

Vi behöver fortsätta arbeta med hur vi är mot varandra. Vi behöver även fortsätta att informera om och diskutera kränkningar på nätet.

Vi behöver arbeta mer med förbättrat språkbruk och att använda ett vårdat språk eftersom vi sett en försämring på detta område. Vi ser att det ovårdade språket sprider sig till de lägre åldrarna och vi behöver arbeta mer med vad ovårdat språk är och hur det kan uppfattas.

Vi behöver vara extra uppmärksamma på raster så att ingen blir ofrivilligt ensam. Vuxna som är ute tar kontakt.

Kompisgruppen har fungerat bra och kommande läsår kommer vi att ha hjälp av kurator i detta arbete.

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER:

<i>Insats</i>	<i>aktiviteter</i>	<i>Ansvar</i>	upplägg
Få vetskap om platser i skolan som upplevs otrygga	trygghetsvandring	Alla skolans pedagoger samt elevrådet.	Början av september
Öka kännedomen om elevernas mående och behov i hela aretslaget	Delge och diskutera och hjälpas åt i elevärenden	Rektor och skolans personal	Stående punkt om "läget" bland eleverna på arbetslagsmötet.
Implementera planen mot diskriminering och kränkande behandling	gå igenom och förklara likabehandlingsplanen i början av terminen	All personal	Första veckan och sedan löpande under läsåret
Förebygga kränkningar på nätet.	Prata och diskutera nätetik med eleverna.	Alla skolans pedagoger	Löpande under läsåret. Se film, läs text, rollspel och diskussion
Öka förståelsen för olika behov och rätt till hjälpmedel.	Prata och diskutera med eleverna att det behövs olika lösningar för elever i lärandet för att det ska bli lika/rättvist.	Alla personal	Löpande under läsåret
Skapa trygghet, trivsel och arbetsro.	Ta fram regler	All personal	Terminens två första skolveckor. Verksamhet

	tillsammans med elever. Samtala med barnen om hur de vill att det ska fungera på skolan och fritids.		kontinuerligt under hela läsåret.
Öka tryggheten för de nya åk 3	samarbetsövningar, värdegrundsövningar första skolveckan i tvärgrupper	all personal	under värdegrundsdag första skolveckan

Eleverna görs delaktiga i skolans gemensamma regler. Elevrådet sammanställer och ger förslag och rektorn beslutar. Skolans regler ska vara tydliga och väl förankrade hos både personal, föräldrar och elever.

Personalen diskuterar värdegrund och hur vi jobbar med detta i våra klasser vid fastställda, schemalagda tillfällen.

Vi har värdegrundsaktiviteter där vi delar in klasserna i åldersblandade grupper.

Vi börjar läsåret med lära-käna aktiviteter och värdegrundsövningar.

I undervisningen arbetar vi kontinuerligt med den gemensamma värdegrunden som till exempel att visa respekt och hänsyn. Vi har samtal och övningar med eleverna kring värdegrunden.

Kompisgruppens arbete kommer att fortsätta som tidigare. En lärare träffar två representanter från varje klass och de har möte var fjärde vecka och diskuterar raster samt klassrumsklimat.

Kompisgruppens uppdrag är att uppmärksamma det personalen inte ser eller får vetskap om, något som händer eller om någon är utanför.

Det är viktigt att alla förstår att kompisgruppens uppgift är att vara extra ögon och öron och inte polis.

Utifrån observationer, samtal och kränkingsanmälningar samtalar vi med berörda elever samt deras vårdnadshavare.

Vi kommer att diskutera planen mot diskriminering och kränkande behandling i varje klass vid terminsstart för att tillsammans med eleverna ta fram en ny plan för kommande läsår. Eleverna ska vara medvetna om vad som händer vid incidenter och kränkningar.

Vi kommer att genomföra en trygghetsvandring med eleverna varje termin. Resultatet diskuteras i arbetslaget samt lämnas till elevrådet för diskussion om kommande åtgärder.

Vi har ett Trygghetsteam som vid behov är till hjälp och stöd bestående av utsedd pedagog samt representant från elevhälsan.

UPPTÄCKA, ANMÄLA, UTREDA OCH DOKUMENTERA:

Enligt skollag 6 kap. 10§ är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Enl. 2 kap. 7§ diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig blivit utsatt för kränkande eller diskriminerande behandling, skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna

Steg 1

1. Den som upptäcker kränkningen avbryter det som sker.
2. Vidare kontaktar den som upptäcker kränkningen omedelbart ansvarig mentor/klasslärare.
3. Skolpersonal pratar omgående med berörda elever enskilt. Syftet med samtalen ska vara att avhjälpa den akuta situationen och hitta en långsiktig lösning.
4. För kränkningar som sker på fritids utreds kränkningen av ansvarig fritidspersonal
5. Vårdnadshavare till alla berörda elever ska underrättas.
6. Mentor/klasslärare är ansvariga för att uppföljning sker inom 14 dagar.
7. Vid misstanke om lagbrott görs polisanmälan.
8. Ärendet dokumenteras i KB process av personal som hanterar ärendet. Det skickas vidare till rektor som hanterar ärendet som 1: Utredning, vilket är standardvalet - när ärendet behöver utredas vidare, eller 2: Snabbutredning – om utredningen och åtaganden är gjorda på plats. Ärendet skickas sedan vidare till huvudman för godkännande.

Steg 2

1. Om kränkningen/mobbningen inte upphör meddelar rektor trygghetsteamet på skolan som sätter sig in i ärendet och fortsätter arbetet.
2. Trygghetsteamet tar del av tillgänglig dokumentation i det aktuella fallet samt annan dokumentation som finns runt de aktuella eleverna.
3. Utredning och Uppföljning görs i Drafit.
4. Förnyad kontakt tas med berörda elevers vårdnadshavare.
5. Trygghetsteamet är ansvarigt för att uppföljning sker inom 14 dagar.
6. Dokumentation kring ärendet görs i Drafit. Med uppföljning/ återkoppling till rektor och mentor.

Steg 3

1. Om kränkningen/mobbningen fortsätter trots åtgärderna i steg 1 och 2 kallar rektor till ett möte med elev och vårdnadshavare samt mentor/klasslärare och någon representant från Trygghetsteamet. Beslut om hur ärendet ska tas vidare tas.
2. Rektor ansvarar för att uppföljning görs inom 14 dagar.

Steg 4

1. Kränkande elever kan om inget av ovanstående hjälper flyttas till annan grupp eller skola i kommunen efter beslut av rektor.
2. Ärendet kan även anmälas till socialtjänst eller polis.

Ansvarsförhållande

Rektor har det övergripande ansvaret för skolans arbete med diskriminering och kränkning.

Samtlig personal verksam i skolan är skyldiga att agera och lyfta alla fall av kränkningar och trakasserier som förekommer på skolan.

Mentor/klasslärare är ansvarig för att utreda alla former av trakasserier, kränkningar och mobbing som berör dennes elever.

RUTINER OCH ÅTGÄRDER VID MISSTÄNKTA KRÄNKNINGAR:

- All personal ska villkorslöst, utan dröjsmål, vid misstanke om att barn/elev blivit kränkt anmäla detta till respektive chef/rektor.
- Anmälan görs digitalt via [KBI/ Draftit](#).
- Chef/rektor ansvarar för att ärendet utreds omgående.
- Chef/rektor gör en anmälan till huvudmannen.

Om ett barn/elev känner sig kränkt av någon vuxen på skolan ska detta tas på extra stort allvar då barnet kan anses stå i beroendeställning till den vuxne. Barnet eller dennes Vårdnadshavare ska omedelbart kontakta/berätta för personal eller rektor/chef.

TILL DIG SOM FÖRÄLDER:

Om du misstänker att ditt barn eller något annat barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling ska du i första hand vända dig till någon i personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens

egna barn kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta ett gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

BEGREPP:

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Till exempel om en elev får sämre betyg och det har samband med hans etniska tillhörighet.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering är när det finns en regel som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempelvis är om alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en verksamhet inte genomför skäligen åtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska kunna ta del av verksamheten. Ett exempel på bristande tillgänglighet kan vara att en elev med dyslexi inte får stöd i undervisningen.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Exempel på trakasserier kan vara en lärare som hånar en elev för att han bär kippa.

Sexuella trakasserier

Med sexuella trakasserier menas ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det. Det kan till exempel vara att en lärare är sexuellt närgången mot en elev.

Instruktioner att diskriminera

Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Kränkande behandling

I 1 kap. skollagen och i läroplanerna används begreppet kränkande behandling brett och omfattar då alla typer av kränkningar inklusive diskriminering enligt diskrimineringslagen och även diskriminering med koppling till andra omständigheter som gäller den enskilde som person. I 1 kap.2 § Regeringsformen står att "Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person". I 6 kap. skollagen avgränsas kränkande behandling till att avse ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen. I den här texten används begreppet "kränkningar" för att beskriva alla typer av kränkningar som avses i 1 kap. skollagen, alltså omfattande även alla former av och grunden för diskriminering. När begreppet "kränkande behandling" används här menar vi kränkningar såsom begreppet används i 6 kap. skollagen.¹

DISKRIMINERINGSGRUNDERNA:

Kön

att någon är kvinna eller man. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. Lag (2014:958)

Könsidentitet eller könsuttryck

Att någon inte identifierar sig som kvinna eller man ellet genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet

nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Funktionsnedsättning

varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd..